

nic z vřidel karlovarských, nýbrž je umělým chemickým produktem. Závadného označení bylo užito v obchodním styku a je také způsobilé v obchodním styku vzbuditi nesprávnou domněnku, jestliže se zboží dostane do obchodu s takovým označením. A tu pak právem hleděly nižší soudy k tomu, jak si může toto závadné označení vykládati průměrný zákazník, který nemusí znáti rozdíl obou solí co do původu, balení a ceny. Nezáleží na tom, jak je tomu v kruzích odborníků.

Čís. 16955.

Jestliže bylo po vydražení ideální polovice nemovitosti, zatížené právem bydlení, ono právo vymazáno na vydražené polovici, zaniká jako věcné právo i co do druhé ideální polovice nemovitosti, třebas nebylo i na ní vymazáno. Vydražitel, který nepřevzal podle dražebních podmínek závazek plniti onu služebnost, jest oprávněn domáhati se na osobě původně z výměnku oprávněné náhrady pro bezdůvodné obohacení, užívá-li ona osoba i potom nadále bytu.

(Rozh. ze dne 27. května 1938, Rv II 857/36.)

Na domě č. p. 212 zapsaném ve vložce č. 296 v B. vázlo ve prospěch žalované právo výměnku záležejícího z práva bezplatného bydlení (v dvoupokojovém bytě s kuchyní a koupelnou s příslušenstvím). Poněvadž při rozvrhu nejvyššího podání za ideální polovici uvedené nemovitosti výměnek žalované nebyl uhrazen, bylo uvedené právo výměnku, pokud bylo vloženo na ideální polovině nemovitosti žalobcem koupené, z pozemkové knihy vymazáno. Žalovaná bydlila však dále v uvedeném bytě, aniž z toho důvodu žalobci něco platila. Trvdě, že tím byla žalovaná bezdůvodně obohacena, domáhá se žalobce, který nabyl ve veřejné dražbě dne 9. prosince 1930 vlastnictví k ideální polovině dotčeného domu, zaplacení částky 5.400 Kč s přísl. Nižší soudy uznaly co do částky 4.900 Kč s přísl. podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Je pravda, že se hledíc na § 485 obč. zák. služebnost váznoucí na jedné spoluvlastnické polovici fakticky vztahuje na celou nemovitost, takže není zřízení služebnosti na ideální spoluvlastnické polovici dovoleno. Neprávem vyvozuje však odvolatelka z toho, že přes to, že služebnost byla vymazána ze spoluvlastnické polovice žalobcovy na základě rozvrhového usnesení, přísluší jí právo k bezplatnému užívání celého bytu, takže o jejím obohacení nemůže býti řeči. Pravý opak je správný. Ježto se výkonem práva služebnosti zasahuje neoprávněně do spoluvlastnického oprávnění žalobcova a výkon práva — který žalobce jako spoluvlastník trpěti nemusí, protože je tím dotčen jeho podíl — bez jeho souhlasu není dovolen, má osvobození spoluvlastnické polovice žalobcovy v zápětí, že žalovaná svého práva vůbec vykonati již nemůže (§§ 361, 826 obč. zák.). Užívá-li však

žalovaná přece onoho bytu, činí tak neoprávněně, takže jest výkonem služebnosti obohacena a žaloba z obohacení proti ní je důvodná. Že taková žaloba může býti podána proti žalované, že totiž žalovaná jest pasivně legitimována, a že jest nesprávný názor odvolatelky, že by musila býti podána proti druhému spoluvlastníku, o tom nelze pochybovati, protože obohacen není spoluvlastník, nýbrž žalovaná. Tvrdí-li odvolatelka nedostatek aktivní legitimace, neuvědomuje si podstatu souzené žaloby. Podle ní nečiní žalobce nic, čím by druhý spodečník byl nějak poškozen, a domáhá-li se jen zaplacení částky, kterou jest žalovaná obohacena v jeho neprospěch, nejde o případ § 833 obč. zák., kterého se odvolatelka dovolává, nýbrž o žalobu, kterou práva spoluvlastníka nejsou nijak dotčena a k níž jest žalobce aktivně oprávněn (§ 829 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud neposoudil věc po právní stránce nesprávně uznáv, že je žalobce jako spoluvlastník domu, o který jde, sám legitimován, domáhati se na žalované zaplacení částky, o kterou je podle žalobního tvrzení v jeho neprospěch bezdůvodně obohacena. Dovolává se ustanovení § 829 obč. zák. poukazuje napadený rozsudek právem na to, že se žalobce nedomáhá žádné změny, kterou by se činilo nějaké opatření o podílu druhého spoluvlastníka (§ 828 obč. zák.), a že se ani jinak nedotýká práv druhého spoluvlastníka plynoucích ze spoluvlastnictví. Nejde tu tedy o případ § 833 obč. zák., jenž se týká držby a správy společné věci všemi podílníky vespolek.

Také ve věci samé rozhodl odvolací soud správně, potvrdiv rozsudek soudu prvé stolice vyhovující žalobě. Nejvyšší soud vyslovil a podrobně odůvodnil v rozhodnutí č. 16297 Sb. n. s., že byla-li vydražena pouze ideální polovice nemovitosti zatížené služebností bytu a byla-li služebnost na vydražené polovici vymazána, ježto ji vydražitel podle dražebních podmínek nepřevzal, zaniká služebnost bytu jako věcné právo i co do druhé polovice, třebaže nebyla i na této polovici vymazána. Té zásady lze obdobně užíti i v souzeném případě, v němž je zjištěno, že na domě, o který běží, vázlo právo výměnku ve prospěch žalované, záležejícího zejména z práva bezplatného bydlení v bytě o dvou pokojích s příslušenstvím, že při rozvrhu nejvyššího podání za ideální polovinu domu koupenou žalobcem nedošlo již na výměnek a že proto byl na této ideální polovině vymazán. Ježto dotčené právo bydlení, které jako součást výměnku vázlo dříve na celé nemovitosti, je podle své povahy a podle povahy závazku nedělitelné, je právně nemožné, aby ono právo bylo vykonáváno a plněno jen na jedné ideální polovici domu. Pro uvedenou absolutní nemožnost plnění zaniklo však podle § 1447 obč. zák. ono věcné na domě váznoucí a proti každému působící právo bytu, a to na celé nemovitosti tím okamžikem, kdy bylo vy-

mazáno na jedné exekučně prodané ideální polovici. Užívá-li tudíž žalovaná i nadále bytu, ačkoli její dotčené věcné právo uvedeným způsobem zaniklo, nepochybily nižší soudy, když uznaly, že je odůvodněn žalobní nárok opírající se o právní důvod obohacení.

Čís. 16956.

Tříletá lhůta stanovená pro přednostní právo převodního poplatku se podle § 14 nař. min. fin. z 3. května 1850, č. 181 ř. z. nepřerušuje ani přihláškou k dražbě a k rozvrhu, ani příkázáním pohledávky v rozvrhovém usnesení. Uplynula-li zákonná lhůta pro přednostní pořadí uvedeného poplatku v době opětné dražby (§ 154 ex. ř.), nelze jej přikázati v přednostním pořadí.

(Rozh. ze dne 1. června 1938, R I 238/38.)

Srov. rozh. č. 4858 Sb. n. s.

Exekuční soud rozvrhuje nejvyšší podání za nemovitost exekučně prodanou při opětné dražbě, nepřikázal Československému státu přihlášený převodní poplatek v přednostním pořadí, kdežto **rekursní soud** jej přikázal v uvedeném pořadí.

Nejvyšší soud obnovil v té příčině usnesení soudu první stolice.

Důvody:

Převodní poplatek 9.699 Kč s úroky z prodlení se týká převodu nemovitosti Antonínem a Josefou S. na Ferdinanda a Terezii D. kupní smlouvou ze dne 11. března 1932. Tříletá lhůta pro promlčení jeho předností začla tu plynouti od 31. dne po doručení platebního rozkazu. Platební rozkaz byl podle potvrzení berního úřadu na předložených opisech doručen povinným Ferdinandu a Terezii D. dne 7. listopadu 1932. Tříletá promlčecí lhůta se tudíž počla dnem 8. prosince 1932 a byla přerušena knihovním záznamem zástavního práva pro uvedený poplatek dne 4. srpna 1933 pod pol. C 85, od kterého dne počala plynouti nová tříletá promlčecí lhůta. Lhůta ta se skončila dnem 3. srpna 1936. Uplynutím řečené lhůty pozbyl poplatek svého přednostního práva, ježto zahájení vnucené správy k jeho vymožení bylo knihovně poznamenáno teprve dne 24. října 1936, tudíž teprve po uplynutí tříleté promlčecí lhůty. Názor rekursního soudu, že tato lhůta byla přerušena tím, že poplatek byl Československému státu při první dražbě, konané dne 4. prosince 1933, přikázán v přednostním pořadí, nemá v zákoně opory, neboť podle § 154, odst. 2, ex. ř. pozbyla první dražba (a tím i rozvrh podle jejího výsledku) pravoplatným povolením opětné dražby své účinnosti a věc se má tak, jakoby původní dražby nebylo, a přihláška